ISSN 0554-6397
UDK: 004.032.26

Dino Buljat*
E-mail: dino.buljat@malinska.hr
Interpretacijski centar maritimne baštine DUBoak - Malinska

Tradicionalne brodice kao vanjski postavi maritimnih centara - prioritet ili problem? Primjer Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak - Malinska

Sažetak

Vanjski postavi maritimnih centara i muzeja, barem onih koji imaju tu sreću da se nalaze tik uz more, nerijetko su brodice postavljene u lučkom području ispred njih, što predstavlja izvrsnu priliku i mogućnost da se njihov sadržaj dosljedno i vjerno prezentira i u stvarnoj veličini, izlaganjem i korištenjem vanjskih eksponata, a ne „samo" riječima i vizualnim pomagalima. Međutim, što kada su „izvrsna prilika i mogućnost" u opreci s raznim *regulama* koje onemogućuju postavljanje i postupno obogaćivanje vanjskih postava? Na koji način urediti i koristiti prostor luke predviđen za vanjske eksponate maritimnih centara? Treba li brodicama koje sačinjavaju vanjske postave maritimnih centara i muzeja odrediti poseban status unutar naših luka, ili za svih vrijede ista pravila? Da li je njihovo stvaranje dodana vrijednost, ili nametanje i uplitanje kulturnih politika u zajednički prostor pomorskih luka? Ovo teorijsko razmatranje otvorit će još mnoga pitanja u nastojanju da dođe do odgovora na ona već postavljena.

Ključne riječi: DUBoak – Malinska, tradicionalne brodice, vanjski postav, maritimna baština, lučka uprava

1. Uvod

Pri prezentaciji baštine vodimo se načelima poštovanja, očuvanja i vjerne interpretacije, odnosno prezentacije elemenata koje ona u sebi sadrži. Pritom se, kao baštinske institucije, koristimo različitim alatima kako bismo doprinijeli primjeni upravo tih načela. U kontekstu prezentiranja maritimne baštine, naročito kada smo

* magistar edukacije filozofije i povijesti (*mag. edu. phil. et hist.*), izvršni voditelj Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak-Malinska

usmjereni na tradicionalne drvene brodice[1] i brodogradnju u drvu, kao najbolji način za prezentaciju njenih materijalnih (same drvene brodice) i nematerijalnih elemenata (npr. umijeća brodogradnje u drvu, umijeća jedrenja tradicijskim jedrima) nameće se *konzumacija* tih elemenata, odnosno njihovo svakodnevno korištenje. Shodno tome, maritimni centri i muzeji, u skladu s mogućnostima, nastoje okupljati i koristiti prikladna plovila u prostoru luka u svojoj blizini, ukoliko uopće imaju sreću da se nalaze u blizini luke. U tom slučaju, ta plovila sačinjavaju vanjski postav određenog maritimnog centra ili muzeja.

U nastavku se izlaže „teorijska rasprava" o tome zašto su vanjski postavi brodica u prostorima luka poželjni ili nepoželjni. Zbog kontekstualizacije konkretne situacije, najprije će se ukratko predstaviti Interpretacijski centar maritimne baštine DUBoak, a potom i osvrnuti na argumente za i protiv toga da se predjeli luka uređuju u skladu s kulturnim politikama i potrebama maritimnih centara/muzeja.

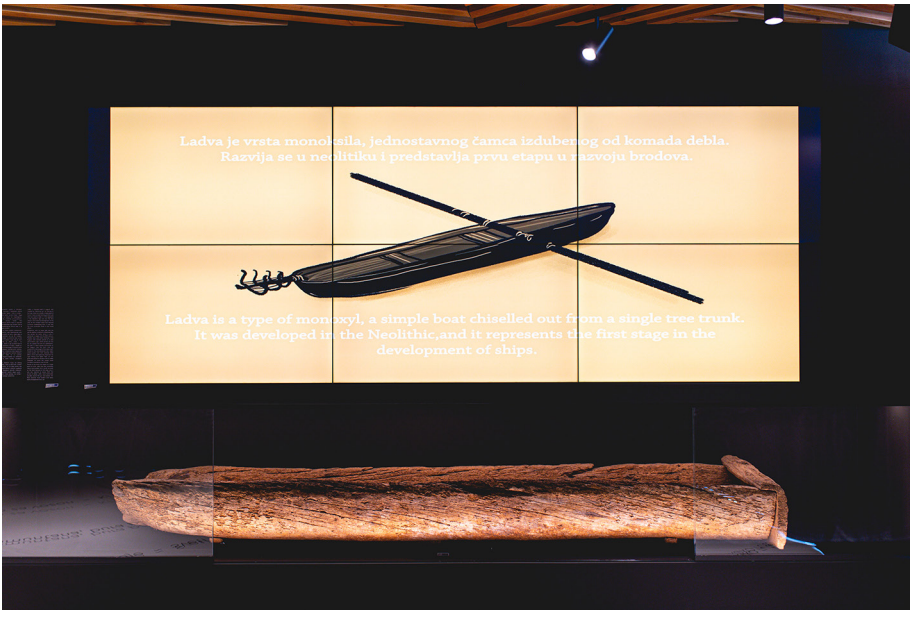
Pritom će se, u mjeri u kojoj je to moguće, nastojati osloniti na postojeća pravila i druge propise koji se odnose na uređenje i upravljanje lučkim područjem, prvenstveno na odredbe *Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama*[2] iz 2023. godine.

2. DUBoak – Interpretacijski centar maritimne baštine

Interpretacijski centar maritimne baštine DUBoak u Malinskoj-Dubašnici mjesto je valorizacije pomorske, prirodne i kulturne baštine te općine na zapadnom dijelu otoka Krka. Zadaća je Centra, otvorenog u svibnju 2022. godine, predstaviti prirodna i kulturna bogatstva promatrana „kroz pomorske leće" i priču o nastanku i razvoju maritimne baštine na spomenutom području, što se postiže pričom o neraskidivoj povezanosti dvaju prirodnih fenomena – dubašljanskih hrastovih šuma (*drmuna*) i mora, koja se ističe i u samom nazivu Centra – DUBoak, a koji je spoj hrvatske i engleske riječi za hrast: *dub* + *oak.* Pritom konačna izvedenica te riječi u lokalnom izgovoru *dubo'k* predstavlja dubinu malinskarske uvale i asocira na more. Istu tu poveznicu posjetitelj doživljava i u samom Centru, čiji je unutarnji postav podijeljen na dva dijela, od kojih prvi predstavlja hrastovu šumu kao izvorište materijala za drvenu brodogradnju, a drugi prikazuje rezultate održivog gospodarenja šumama kao prirodnog resursa putem povijesnog razvoja plovidbe, brodogradnje, kartografije i uvjeta plovidbe u Malinskarskoj vali. Ta priča o povezanosti šume i mora lijepo je zaokružena *ladvom* – monoksilnim plovilom nastalim dubljenjem trupca, koje ujedno predstavlja i jedini eksponat Centra.

[1] U jezičnoj zavrzlami koja, ovisno o raznim faktorima, nudi više naziva, pribjegavam standardiziranom nazivu *brodica*, pod kojim podrazumijevam i *barke* i (manje) *brodove* i druge nazive za plovila koja služe za plovidbu morem. Izvor: https://www.enciklopedija.hr/clanak/brodica

[2] Tekst zakona javno dostupan na: https://www.zakon.hr/z/505/zakon-o-pomorskom-dobru-i-morskim-lukama

Slika 1. Ladva, monoksilno plovilo - glavni eksponat unutarnjeg postava DUBoaka
Izvor: FM Media

Osim kroz multimedijalni postav, Centar svoju priču predstavlja i kroz različite aktivnosti – interpretacijske šetnje, raznovrsne radionice te dodatne programe i sadržaje, poput predavanja, tematskih izložbi, pažljivo osmišljenih manifestacija i drugih sličnih aktivnosti. Raznovrsnost sadržaja i tema koje Centar obuhvaća – od pomorske baštine, preko folklora, arheologije i arhitekture, pa sve do prirodne i gastronomske baštine – odražava se i u raznovrsnosti alata i tehnika kojima se baština prezentira i valorizira. Da to čini uspješno i kvalitetno, ne potvrđuju samo broj posjetitelja i njihovo zadovoljstvo, već i međunarodna priznanja i nagrade koje Centar svrstavaju na europsku kartu institucija koje se aktivno i uspješno bave baštinom i njezinom turističkom valorizacijom. Naime, krajem 2023. godine *Forum slavenskih kultura* dodijelio je Interpretacijskom centru maritimne baštine DUBoak nagradu *Živa* za najbolji slavenski baštinski lokalitet. Tom se nagradom ne vrednuje samo Centar, njegov unutarnji postav te aktivnosti i programi koje provodi, već i njegov holistički pristup lokalnoj baštini i zajednici.

Ukorijenjen u svom prirodnom bedemu, hrastovoj šumi i moru, koji su stoljećima oblikovali kulturnu baštinu i identitet lokalnog stanovništva, Centar tumači i komunicira jedinstvenu lokalnu materijalnu i nematerijalnu pomorsku i prirodnu baštinu. Svojim raznolikim programima uspješno produbljuje odnos lokalnog

stanovništva i posjetitelja kroz integraciju kulturne i prirodne baštine i povijesti brodogradnje i tradicionalne trgovine drvnom građom.[3]

Još jedna vrijedna potvrda radu Centra, nagrada *Jakob*, dodijeljena je početkom 2026. godine na otvorenju sajma Alpe – Adria, najvećeg sajma turizma u regiji, za izvrsnost i inovativnost u turizmu vezanom uz vodu, čime je nagrađen njegov integrirani pristup moru kao vodnom resursu i hrastovim šumama koje spaja „*u koherentnu priču o životu uz more”*.[4]

3. Tradicionalne brodice kao vanjski postav

Vanjski postav muzeja, odnosno u ovom slučaju interpretacijskog centra, predstavlja zbirku eksponata smještenih na otvorenom, zbog čega su oni u pravilu dostupni posjetiteljima neovisno o radnom vremenu i drugim pravilima ustanove. Od samih početaka u Interpretacijskom centru DUBoak shvaćena je i prihvaćena važnost cjelovitog pristupa prezentaciji i valorizaciji lokalne prirodne i maritimne baštine. Samim time, programska djelatnost Centra nije ograničena na prostor same zgrade, već su u cjelokupnu priču uvršteni i oni baštinski elementi koji se nalaze izvan njega. Prije svega se to odnosi na obližnje tradicijsko brodogradilište obitelji Kraljić, koje je svojim više od stotinu godina dugim djelovanjem na području drvene brodogradnje zapravo postalo preduvjet i temelj razvoja priče o maritimnoj baštini Malinske-Dubašnice, a samim time i temelj i preduvjet projekta Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak. Uz uključivanje brodogradilišta, odnosno *škvera* i drugih takvih elemenata u programe i aktivnosti, u Centru se nastojalo stvoriti *fundus* tradicionalnih drvenih brodica koje bi sačinjavale njegov vanjski postav, a bile bi smještene u prostoru luke ispred samog Centra. Temelj je postojao – pasara *Božjan* – koju je njen vlasnik, Općina, dala obnoviti uoči realizacije projekta DUBoak, ali i kao osnovu organizacije regate tradicionalnih brodica kasnije prozvane *Homo na jidra*. Uz *Božjana*, vanjski postav Centra sačinjavale su i dvije pasare do 5 metara dužine, *Iva* i *Moja*, obnovljene u *škveru* obitelji Kraljić u sklopu projekta *Arca Adriatica*, iz kojega je financiran i stalni unutarnji postav Centra. Na početni entuzijazam nadovezali su se i iz lokalne udruge *Termen,* koja je otkupila 120 godina staru gajetu *Mariju* i njome popunila vanjski postav Centra[5], a ubrzo se „flotili“ pridružila i gajeta *Zora* u privatnom vlasništvu gospođe Željke Fuček. Tako je u studenom 2022. godine, šest mjeseci nakon službenog otvorenja Centra, njegov vanjski postav sačinjavalo pet brodica – tri pasare i dvije gajete.

[3] Iz službenog obrazloženja stručnog žirija. Izvor: https://duboak.org/duboak-u-interpretacijskom-centru-maritimne-bastine-dodijeljena-prestizna-nagrada-ziva-za-najbolji-bastinski-lokalitet/

[4] Izvor: https://www.alpeadria.si/en/about-the-fair/the-jakob-award/award-winners-from-previous-years/

[5] Gajeta *Marija* u trenutku pisanja ovoga članka prolazi kroz proces obnove, čija se završna faza predviđa za jesen 2027. godine.

Slika 2. Pasara Božjan (autor: Borut Brozović)

Slika 3. Tradicionalne brodice ispred DUBoaka, rujan 2023. (autor: Dino Buljat)

U lipnju 2023. godine u vanjski postav Centra uključila se i pasara MK1503 privatnog vlasnika, a vrhunac popunjavanja postava dogodio se u studenom iste godine, kada je ispred DUBoaka doplovio leut *Kvarneriol*, tipičan primjer betinske tradicionalne brodogradnje. Do ljeta 2025. godine njima su se pridružile još i pasare MK2 i *Nina*, uz povremeno ugošćavanje tradicionalnih brodica iz drugih mjesta na otoku. Na vrhuncu okupljanja vanjskog postava, dio malinskarske luke ispred Centra ukrašavalo je ukupno devet tradicionalnih drvenih brodica – šest pasara, dvije gajete i jedan leut. U rujnu 2025. godine u prostoru luke ispred Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak više se nije nalazila ni jedna tradicionalna brodica – *neki je rekal NE*.

Slika 4. Tradicionalne brodice ispred DUBoaka (kolovoz 2025.)
Izvor: Facebook, 2025. Dostupno na: https://www.facebook.com/arsen.dobrijevic (pristupljeno: 1. 8. 2025.)

Slika 5. Malinskarska luka iz zraka – bez tradicionalnih brodica ispred DUBoaka (dolje desno) rujan 2025., autor: Hrvoje Kosir (hrvojekosirphotography)

Ne ulazeći u razloge zbog kojih su brodice uklonjene iz prostora luke ispred Centra, u nastavku se donose argumenti za i protiv toga da se dijelovi luka uređuju u skladu s kulturnom politikom općine, grada ili mjesta u kojemu se luka nalazi, odnosno da se oni stave na raspolaganje maritimnim centrima ili muzejima za stvaranje ili okupljanje njihovih vanjskih postava. Prije toga iznose se i pojedine točke *Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama* (2023.), s ciljem uviđaja u dio pravila kojima se, u datom kontekstu, regulira ili može regulirati lučki prostor kao pomorsko dobro[6]:

[6] Prema istom zakonu pomorsko dobro čine:

- *unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno, podzemlje i podmorje*
- *dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi i koji je određen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje* (...)

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, Čl. 6., st. 1, („Narodne novine" 83/23), str. 4.

Članak 8.

(1) Poslovi upravljanja pomorskim dobrom su od javnog interesa.

(2) Upravljanje pomorskim dobrom mora biti cjelovito te zajedno s planiranjem prostora mora imati za cilj održivi razvoj i očuvanje pomorskog dobra za buduće naraštaje.

(4) Upravljanje pomorskim dobrom uključuje cjeloviti koordinirani proces radnji i aktivnosti (...)

(6) Upravljanjem pomorskim dobrom mora se osigurati održivi razvoj, očuvanje prostora, okoliša, prirode i ***kulturne baštine.***

4. Prednosti

U tom pogledu, posebno ako uzmemo u obzir kontekst očuvanja kulturne baštine, iznose se neke od prednosti postavljanja zbirki tradicionalnih brodica u prostor luke ispred ili u blizini maritimnih muzeja i centara kao njihov vanjski postav:

1. mogućnost prezentacije baštine *in situ*

Postavljanje brodica kao vanjskog postava omogućuje vjerni prikaz elemenata maritimne baštine u njihovom prirodnom okruženju – na moru, u lukama i na pučini – u prirodnoj veličini, a ne samo kao digitalizirane dvodimenzionalne prikaze ili makete u često skučenim prostorijama maritimnih muzeja i centara.

2. dostupnost sadržaja posjetiteljima „od 0 do 24”

Kako je ranije navedeno, vanjski postavi često su postavljeni na otvorenom javnom prostoru te su kao takvi uvijek dostupni posjetiteljima destinacije. Naročito je to slučaj s brodicama kao vanjskim postavom postavljenom u lučkom području, odnosno na pomorskom dobru, kojemu je pristup stalno dostupan. Uz informativne panele, sadržaj takvih postava uvijek je dostupan publici.

3. mogućnost kreiranja interaktivnih programa

Prisutnost brodica u neposrednom okruženju maritimnih muzeja ili centara pruža jedinstvenu mogućnost njihova korištenja u svrhu predstavljanja maritimne baštine nekog kraja. Uz sve moderne alate, poput interpretacije, multimedijalnog prikaza i drugih, ipak je izravna interakcija publike s baštinskim sadržajem najbolji način da se prenese željena priča. U ovom slučaju, posjetitelj će najbolje doživjeti kulturološki značaj brodogradnje u drvu i karakteristike tradicionalnih brodica ako na njih može stati, u njima ploviti te njima upravljati (veslati ili jedriti), naravno uz prethodno zadovoljenje svih sigurnosnih i drugih uvjeta. Prisutnost brodica omogućava i niz drugih popratnih pokaznih radionica, poput opremanja tradicionalnih brodica, vezivanja mornarskih čvorova ili dizanja tradicionalnog jedra.

Slika 6. Pokazna radionica opremanja tradicionalne brodice
autor: Hrvoje Kosir (hrvojekosirphotography)

4. dodatni sadržaj izvan ograničenog prostora muzeja/centra

Maritimni muzeji, a naročito maritimni centri, često su prisiljeni bogatu pomorsku baštinu svoga kraja svesti u zadane dimenzije prostora kojim raspolažu. Najčešće su to manje preuređene ribarske kućice, stare stambene kuće u lučkom području, ili slični prenamijenjeni prostori u lukama ili uz more. Čak i u slučaju novih zgrada, kao što je primjer Interpretacijskog centra maritimne baštine DUBoak, često su ti prostori ograničeni zbog drugih sadržaja i infrastrukture u užem području luke. Samim time, ograničeni su i njihovi unutarnji postavi. Postavljanje vanjskog postava, naročito brodica, stoga omogućuje stvaranje dodatnog sadržaja koji iz navedenih razloga možda nije uspio biti dio priče, ili nije ispričan u djelokrugu u kojemu to treba i zaslužuje biti.

5. prikaz „žive“ baštine

Postavljanje brodica u lučkom području uz maritimne muzeje i centre mnogo je više od dosad navedenog – izravne prezentacije baštine. Te brodice i njihovo korištenje potvrđuju da pomorska baština o kojoj je riječ zaista *živi*, i to ne samo kroz multimedijalne postave i riječi kustosa i interpretatora baštine, odnosno u teoriji, već i u praksi kroz njihovo svakodnevno korištenje. Naravno, brodice se mogu koristiti i ako se ne nalaze okupljene u predjelu luke uz maritimne centre, ali na ovaj se način

šalje snažna poruka publici i posjetiteljima da taj kraj uistinu *živi* maritimnu baštinu. A uloga muzeja i centara je upravo to – poslati snažnu poruku svojim posjetiteljima.

6. promicanje maritimne kulture i drvene brodogradnje

Sve dosad navedeno doprinosi i konačnom cilju, a to je promicanje maritimne kulture i, u našem slučaju, tradicionalne brodogradnje u drvu. Sama prisutnost i korištenje tradicionalnih drvenih brodica u sklopu raznih događanja i kroz cjeloviti pristup prezentaciji maritimne baštine, daje ideju i potiče zanimanje za obnovu ili izradu novih tradicionalnih brodica. Primjer Malinske-Dubašnice najbolje pokazuje kako se taj interes može pobuditi u vrlo kratkom roku, uz jasnu ideju o svrsi i namjeni predviđenima za obnovljene ili novoizrađene tradicionalne drvene brodice.

Slika 7. Prizor sa 7. smotre i regate tradicijskih plovila „Homo na jidra" (autor: Borut Brozović)

Možemo zaključiti da su prednosti postojanja brodica kao vanjskih postava maritimnih centara brojne te jasne i očigledne svakom ljubitelju pomorske baštine. Međutim, kako je najavljeno u sažetku ovoga teksta, postavljaju se brojna pitanja koja se na kraju mogu svesti pod jedno – tko odlučuje?[7]

[7] Ovaj pojednostavljeni oblik pitanja su na izvrstan način i u jasnijem i očitijem obliku postavili kolege iz *Kuće halubajskega zvončara* u naslovu prošlogodišnje konferencije naziva *Tko baštini, a tko odlučuje?,* jasno aludirajući na to da kulturna baština *živi* onoliko koliko joj „politika" dopušta.

5. Problemi

Pri odabiru ove teme, kao i kroz iskustvo suočavanja s ranije opisanom *havarijom* u kojoj su tradicionalne brodice napustile područje luke ispred DUBoaka, autoru se nameće nekoliko pitanja, koja legitimno može postaviti svaki protivnik ili nepristrani promatrač u ovoj *pomorskoj bitci*. U nastavku se navode potencijalni problemi ideje da se brodice kao vanjski postavi postave uz maritimne muzeje, odnosno centre.

1. miješanje kulturnih politika u rad lučkih uprava

Prema *Članku 86.* ranije citiranog Zakona (2023) „*Namjenu i obuhvat pojedinih dijelova luke određuje nadležna lučka uprava pravilnikom o redu u luci*". Jasan je prema tome odgovor na ranije postavljeno pitanje – *Tko odlučuje?,* kao što su jasni i zadaci koje lučka uprava mora obavljati, a među koje se ubraja *osiguravanje strateškog razvoja i konkurentnosti luke* te *davanje koncesije i posebne upotrebe*.[8] Iako smo ranije utvrdili da je jedan od zadataka upravljanja pomorskim dobrom očuvanje kulturne baštine, postavlja se pitanje u kojoj mjeri kultura i kulturne politike mogu ili smiju određivati namjenu lučkog prostora te u kojoj mjeri time eventualno smanjuju njenu *konkurentnost*.

2. smanjeni kapacitet (komercijalnih) komunalnih vezova

Jedan od načina na koje bi postavljanje brodica kao vanjskog postava maritimnih centara u svrhu očuvanja i prezentacije kulturne baštine moglo smanjiti konkurentnost luke je smanjenjem kapaciteta komercijalnih komunalnih vezova. Naravno, pod pretpostavkom da vlasnici tih brodica ne plaćaju punu ili bilo kakvu cijenu veza, jer zapravo promoviraju maritimnu kulturnu baštinu, a time i maritimni centar i destinaciju u kojoj se luka nalazi ustupanjem svojih brodica na korištenje za interaktivne i pokazne radionice, manifestacije, regate i smotre tradicionalnih brodica i sl. Takav bi slučaj otvorio još jedno problematično pitanje – zašto pojedine vrste i tipovi brodica imaju prednost u odnosu na druge? Tko i na temelju čega određuje što pripada, a što ne u (maritimnu) baštinu koju vrijedi isticati i prezentirati?

3. privilegiranje pojedinaca – različita pravila za različite brodice

Odgovore na upravo postavljena pitanja možemo prikazati kao problem privilegiranja pojedinaca, odnosno brodica. Određivanjem smjera u kojemu želimo predstavljati vlastitu maritimnu baštinu te izborom pojedinih tipova brodica koje ćemo uključiti, dok druge izostavljamo, otvara se pitanje neizbježnog neravnopravnog vrednovanja različitih oblika naše pomorske baštine. U ovom konkretnom slučaju, u kojemu se favoriziraju tradicionalne drvene brodice, riječ je o pozitivnoj diskriminaciji – terminu koji se u suvremenoj filozofiji koristi za opis situacija u kojima se davanjem prednosti određenoj skupini ili praksi nastoje ispraviti prethodno počinjene nepravde. Nepravda

[8] Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, Čl. 86., st. 2, („Narodne novine" 83/23), str. 32.

bi u ovom hipotetskom slučaju bila povijesno postupno potiskivanje kvalitetne tradicionalne brodogradnje u drvu, u korist financijski isplativijih brodica izrađenih od drugih, suvremenijih materijala. Kako bi se ta nepravda nastojala ispraviti, tradicionalna brodogradnja u drvu ponovno bi se promovirala i privilegirala, među ostalim i kroz omogućavanje besplatnih ili povoljnijih vezova u određenim, jasno definiranim situacijama.

Kao što je i obećano na početku, otvorila su se brojna nova pitanja i rasprave kojima se u ovom tekstu nećemo baviti, budući da je njegova osnovna namjera istražiti mogućnosti unutar zadanih pravnih i moralnih okvira, u kojima je postavljanje tradicionalnih brodica u prostore luka uz maritimne centre i muzeje prihvatljivo, a štoviše i poželjno. Stoga u nastavku prelazimo na zaključke proizašle iz ove plovidbe neiskusnog mornara morima pravila i regulativa.

6. Zaključna razmatranja

Možemo zaključiti da se svakom ljubitelju maritimne kulturne baštine naizgled jednostavna pretpostavka – da brodice u funkciji vanjskog postava maritimnog centra oplemenjuju prostor luke te pridonose očuvanju i prezentaciji maritimne baštine – nakon detaljnijeg uvida u složenost problematike može učiniti previše pojednostavljenom. Ipak, već osnovnim uvidom u prednosti takve prakse, kao i u zakonske odredbe koje ne samo da dopuštaju, nego i predviđaju korištenje pomorskog dobra u svrhu očuvanja i promicanja kulturne baštine, dolazimo do jasnog zaključka da u lukama treba osigurati prostor maritimnim centrima i muzejima za postavljanje njihovih vanjskih postava. Na taj se način unapređuje izgled i kvaliteta javnog prostora mjesta, općine ili grada, kako se čini i uređenim parkovima i trgovima, istovremeno pridonoseći promociji destinacije kroz očuvanje, valorizaciju i prezentaciju njezine baštine. S druge strane, ako se vratimo postulatima filozofije, od kojih jedan kaže *ako nešto treba biti, ne znači da tako i jest*, postaje jasno kako zdrav razum ponekad gubi bitku pred složenim sustavom pravila i propisa te njihovom praktičnom primjenom.

Literatura

1. DUBoak – interpretacijski centar maritimne baštine. (2026). Dostupno na: https://duboak.org/ (pristupljeno: 27. 3. 2026.)
2. Hrvatska enciklopedija, (2026). Dostupno na: https://enciklopedija.hr/ (pristupljeno: 28. 3. 2026.)
3. Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama („Narodne novine” 83/23). Dostupno na: https://www.zakon.hr/z/505/zakon-o-pomorskom-dobru-i-morskim-lukama (pristupljeno: 12. 3. 2026.)

ISSN 0554-6397
UDK: 004.032.26

Dino Buljat
E-mail: dino.buljat@malinska.hr
DUBoak Maritime Heritage Interpretation Centre – Malinska

Traditional Boats as Outdoor Exhibits at Maritime Heritage Centres – a Priority or a Problem? The Case of the DUBoak Maritime Heritage Interpretation Centre in Malinska

Abstract

Outdoor displays at maritime centres and museums, particularly those fortunate enough to be located directly by the sea, often include small boats exhibited in the adjacent harbour area. Such settings provide an excellent opportunity to present maritime heritage authentically and at full scale by displaying and using actual vessels rather than relying "solely" on written descriptions and visual materials. However, what happens when this "excellent opportunity" comes into conflict with regulations that restrict the installation and gradual expansion of outdoor exhibits? How should harbour space designated for the outdoor displays of maritime heritage centres be organized and used? Should the boats forming part of such displays be granted a special status within harbour areas, or should they be subject to the same regulations as all other vessels? Does their presence create added cultural value, or does it amount to an intrusion of cultural policy into the shared functional space of a harbour? This theoretical discussion raises further questions in the effort to the answer those already posed.

Keywords: DUBoak – Malinska, traditional boats, outdoor display, maritime heritage, port authority